

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Jämtlands Gymnasium Wången i Krokoms
kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Jämtlands Gymnasium Wången avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier *i hög utsträckning, i flera delar* eller *i låg utsträckning*. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Jämtlands Gymnasium Wången i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr *i flera delar* skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver förbättra förutsättningarna för personalen att samverka. Detta i syfte att öka möjligheterna för kollegialt lärande.

Undervisning

Undervisningen främjar *i flera delar* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att eleverna i högre utsträckning ges möjlighet att delta i utvärdering av undervisningen.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar *i hög utsträckning* så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betygssättning ges *i flera delar*, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utvecklar arbetet med att ge lärare förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar och sin betygssättning. I det ingår att säkerställa att underlag för bedömning av det arbetsplatsförlagda lärandet finns med som en del inför betygssättningen och att läraren har möjlighet att ha kontakt med elevens handledare.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **23 oktober 2020** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområden och resultatet av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr– SI 2019:6939) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr *i flera delar* skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Sammanfattande motivering

Granskningen visar att rektorn på ett systematiskt sätt utvecklar verksamheten genom att kontinuerligt följa upp och analysera utbildningens resultat. Det gäller såväl kunskapsresultat, resultatet av arbetet med värdegrundsfrågor som arbetet med att skapa trygghet och studiero. Utifrån analyserna och de utvecklingsområden som identifierats genomför rektorn utvecklingsinsatser och fördelar resurser för detta.

Det framgår vidare att rektorn, inom ramen för värdegrundsarbetet, leder och styr ett medvetet jämställdhetsarbete för att alla elever ska ges samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet med ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Rektorn försäkrar sig också om att lärarna tillämpar skolans arbets- och förhållningssätt samt att ett kollegialt lärande sker som ger avtryck i undervisningen. Lärare som eventuellt saknar behörighet eller är nyanställda får i begränsad utsträckning stöd och introduktion i arbetet vid skolan. Rektorn behöver dock skapa bättre förutsättningar för lärarna att samverka med varandra.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till varje del som granskats inom området.

Rektorns ansvar för uppföljning, analys och utveckling av undervisningen

Rektorn, som arbetat flera år vid skolenheten, skapar en god grund för utvecklingen av undervisningen genom att följa upp och analysera kunskapsresultat, resultatet av

arbetet med värdegrundsfrågor och arbetet med att skapa trygghet och studiero. Kvalitetsarbetet är systematiskt och sker kontinuerligt under läsåret där lärarna och elevhälsan också deltar vid givna tillfällen. Lärarna och elevhälsan uppger att de då analyserar resultat efter genomförda elevenkäter men också kunskapsresultat i form av betyg och omdömen, genomströmning och övrig måluppfyllelse. Dessa analyser innefattar också verksamhetens förutsättningar och undervisningens genomförande. Rektorn gör bland annat lektionsbesök och ger feedback till lärarna i samband med det. Skolan har under innevarande läsår prioriterat några utvecklingsområden som rektorn leder arbetet inom: trivsel och trygghet, studiero, att säkerställa lärarnas kompetens inom bedömning och betygssättning inklusive det arbetsplatsförlagda lärandet (APL) samt att öka andelen elever med gymnasieexamen. Utifrån skolenkäten¹ framstår också dessa områden som relevanta för skolan att arbeta vidare med då resultaten var lägre relativt övriga enkätresultat för skolenheten, gentemot Jämtlands Gymnasieförbund i sin helhet och för samtliga medverkande skolenheter. Andelen lärare med pedagogisk högskoleexamen ligger på ungefär 50 procent enligt skolans egna uppgifter och vad gäller genomströmning visar Skolverkets officiella statistik (SIRIS) att den genomsnittliga andelen elever på skolan som påbörjade utbildningen läsåret 2016/17 och som slutfört utbildningen med en examen var 61,9 procent.

¹ Skolinspektionen genomför Skolenkäten som en del av granskningen av skolverksamheten i landet. Enkäten riktar sig till elever, vårdnadshavare och pedagogisk personal och genomförs löpande med en tvåårsfrekvens för alla skolenheter.

I Skolinspektionens enkät till elever i årskurs 2 våren 2019 är indexvärdet för området "trygghet" 8,0 vilket kan jämföras med 8,4 för hela Jämtlands Gymnasieförbund samt 8,2 för samtliga medverkande skolenheter.

Indexvärdet för området "studiero" är 5,0 vilket kan jämföras med 6,4 för hela Jämtlands Gymnasieförbund samt 6,0 för samtliga medverkande skolenheter.

Indexvärdet för området "Grundläggande värden på skolan" är 4,9 vilket kan jämföras med 7,5 för hela Jämtlands gymnasieförbund samt 7,4 för samtliga medverkande skolenheter.

Värdena går från 1 till 10, där ett högt värde indikerar en positiv uppfattning

Skolans arbete med jämställdhet

Granskningen visar att rektorn, som en del av värdegrundsarbetet, på ett planerat och medvetet sätt leder och styr arbetet med läroplansmålen kring likvärdig utbildning och jämställdhet. Elevernas kunskapsresultat följs upp och analyseras klassvis men också uppdelat för män/kvinnor. Elevhälsan beskriver att de i samarbete med lärarna under flera läsår arbetat mycket med normkritik och värdegrundsfrågor men också trygghet och studiero med fokus på könsaspekt. Även personal vid det närliggande elevboendet bedriver ett sådant arbete i samverkan med skolan. Att det arbetet särskilt prioriterats beror till stor del på tidigare års låga resultat inom detta område, vilket också Skolinspektionen påpekat vid en riktad tillsyn² år 2017. Även lärarna ger exempel på detta och tillägger att jämställdhetsaspekten nu är en naturlig del i skolans likabehandlingsplan som fokuserar mycket på dessa delar. Rektorn beskriver att jämställdhetsaspekten följs upp och analyseras noggrant men ser samtidigt att resultat av olika slag som delas upp för kvinnor och män måste tolkas med försiktighet eftersom elevantalet är lågt totalt sett men också att könsfördelningen på skolan är ojämn och att ett litet antal män går vid skolenheten.

Rektorns pedagogiska ledarskap

Granskningen visar att skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga och tillämpas av lärarna. Rektorn följer upp att det är tydligt och att de tillämpas av lärarna genom dialog med lärarna och genom olika digitala kommunikationskanaler. Lärarna beskriver att rektorn har en utmaning att följa detta utifrån rektorns tidsmässiga förutsättningar och utifrån att det är svårt att skapa gemensamma mötesarenor men att rektorn trots det lyckas. I intervju med lärarna och rektorn framkommer också att skolan saknar dokumenterade rutiner för introduktion av nyanställda och/eller obehöriga lärare. Enligt rektorns svar till Skolinspektionen är andelen lärare med pedagogisk högskoleexamen läsåret 2019/20 vid skolenheten cirka 50 procent, vilket är lägre än genomsnittet för rikets 64,8 procent. Det avspeglas också i Skolenkäten³ där

² Skolinspektionens beslut med diarienummer 2017:1124

³ I Skolinspektionens enkät till pedagogisk personal våren 2019 är indexvärdet för påståendet "på den här skolan finns rutiner för att introducera nyanställda lärare i arbetet" 4,2 vilket kan jämföras med 6,0 för samtliga medverkande skolenheter.

pedagogisk personal svarar lägre än genomsnittet för samtliga skolenheter för påståendena "*på den här skolan finns rutiner för att introducera nyanställda lärare till arbetet*" och "*på den här skolan finns rutiner för att handleda nyanställda lärare i arbetet*". Rektorn berättar att introduktion av nyanställd personal sker på olika sätt beroende på vilken erfarenhet av läraryrket personen har sedan tidigare. Någon kan få en mentor i form av en annan lärare eller rektorn. Rektorn tillägger dock att det är svårare om en lärare är anställd vid skolenheten på deltid och därmed också arbetar vid en annan skola. De lärare som är nya vid skolenheten beskriver att de fått en god introduktion i det dagliga arbetet via sina arbetskamrater och av rektorn.

Vidare visar granskningen att rektorn leder det pedagogiska arbetet på ett medvetet sätt men däremot är organiseringen sådan att lärarna har begränsade förutsättningar att dela med sig av sin kunskap och lära av varandra i olika forum där lärarna och övrig skolpersonal kan samverka. Samverkan sker visserligen vid särskilda lärarträffar en timme på onsdagar mellan klockan 16 och 17 och på måndagsmorgnar där också rektorn och boendepersonal ska delta. Dessa mötestider passar dock inte alla lärares scheman. Många av lärarna har deltider och kan då inte delta vid onsdagsmötena. Lärarna beskriver att det är ännu sämre uppslutning vid måndagsmötena eftersom mötestiden kolliderar med att staltjänsten börjar och lärarna då behövs i stallet. Inför mötena finns det tydliga dagordningar med punkter som ska diskuteras. Dessa möten leds oftast av rektorn men en förstelärare kan leda dem ibland. För att ändå samverka kommunicerar lärarna genom den lärplattform som används vid skolan. Det bygger då på att det är många som behöver gå in och läsa respektive inlägg. Rektorn beskriver detsamma som lärarna och att hon brukar sprida information via mail men också skicka olika underlag på "remiss" till lärarna via mail för att få respons

Skolinspektionen bedömer sammantaget att skolan *i flera delar* uppfyller kvalitetskriterierna inom området Rektors ledarskap men att utvecklingsområden finns.

För påståendet "*på den här skolan finns rutiner för att handleda nyanställda lärare i arbetet*" var indexvärdet 3,6 vilket kan jämföras med 5,5 för samtliga medverkande skolenheter.

Värdena går från 1 till 10, där ett högt värde indikerar en positiv uppfattning.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver förbättra förutsättningarna för lärarna att samverka så att samtliga undervisande lärare har möjlighet att delta.

Granskningen visar att rektorn styr och leder arbetet på skolan på ett tydligt sätt men att lärarnas organisatoriska förutsättningar för samverkan och för att kollegialt utveckla undervisningen behöver utvecklas. Det finns förvisso tid avsatt för kollegial samverkan både måndagar och onsdagar men den tiden kan av olika anledningar inte nyttjas av all personal. Att skapa gemensamma forum där alla lärare kan delta kan därför vara ett sätt åstadkomma detta.

Enligt skollagen ska rektorn särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Enligt Läroplanen för gymnasieskolan är det rektorns ansvar att personalen kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och lära av varandra för att utveckla utbildningen.

Framgångsrika skolor kännetecknas av att det finns en funktionell organisering av lärarnas arbete där de kan samarbeta avseende undervisningen. Detta samarbete kan till exempel innebära att lärare planerar tillsammans, undervisar tillsammans, lärare delar med sig av övningar/uppgifter och material. Det kräver också att det finns en fungerande struktur för samarbetet mellan lärare (exempelvis i form av arbetslag eller ämneslag). För att det kollegiala samarbetet och lärandet ska få effekt på elevers lärande bör bland annat elevers lärande sättas i centrum, samarbetet bör inriktas mot specifika syften och inte ha för generella sådana, och lärarna bör ha möjlighet att utveckla nya och alternativa upplägg och undervisningsmetoder. Rektorn bör också i sammanhanget försäkra sig om att samverkan verkligen sker och på ett strukturerat sätt följa upp att arbetet ger önskvärd effekt i undervisningen. På samma sätt bör rektorn se till skolans arbets- och förhållningssätt diskuteras och försäkra sig om att dessa är tydliga och tillämpas av alla lärare.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn arbetar för att förbättra strukturen kring lärarnas möjlighet att samverka och arbeta med kollegialt lärande. Det handlar om att lärarna kontinuerligt avsätter utvecklingstid och ser till att det är elevernas utveckling som är i fokus vid sådana möten. För att det ska kunna ske är det viktigt att rektorn ger lärarna rätt förutsättningar att samverka med varandra. Det behöver finnas tydliga mötesstrukturer som fokuserar på möjligheter för lärare och

elevhälsa att samverka för att bäst utforma undervisningen så att den kommer alla elever till godo.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

4 kap. 1 § och 6 kap. 4-8 §§ gymnasieförordningen (2010:2039)

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter, Gymnasieskolans uppdrag, Kunskaper och lärande, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 3 Examensmål för alla nationella program, 4 Gymnasiegemensamma ämnen

Lgr 11, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar *i flera delar* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Sammanfattande motivering

Granskningen visar att undervisningen på Jämtlands Gymnasium Wången är strukturerad, målfokuserad, varierad, innehåller ett aktivt lärarstöd och, på det hela taget, ger eleverna goda möjligheter att nå läroplanens mål. Undervisningen är motiverande och syftet med undervisningen är tydligt. Lärarna anpassar också undervisningen efter elevernas olika behov och förutsättningar. Eleverna görs delaktiga i planering av undervisningen och i sitt eget lärande. Elevernas möjlighet att utvärdera undervisningen behöver dock förbättras.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till varje del som granskats inom området.

Variation, struktur, målfokus och aktivt lärarstöd i undervisningen

Undervisningen innehåller en variation av olika arbetssätt, exempelvis arbete i helklass, grupparbete och enskilt arbete men även arbetsformerna erbjuder en stor variation. Under de lektioner som Skolinspektionen observerat varvade lärarna muntliga genomgångar med såväl praktiska övningar och teoretiska uppgifter som eleverna sedan arbetade med både individuellt och i grupp. Eleverna beskriver också att de brukar variera arbetet även med film, inlämningsuppgifter som sträcker sig över någon till några lektioner samt att undervisningen sker både i klassrum och utomhus. Genom att lärarna till stor del utnyttjar elevernas hästintresse och färgar in undervisningen med inriktning mot häst- och stallverksamhet skapar de ett

engagemang hos eleverna kring det aktuella ämnesområdet. Undervisningen är strukturerad och lärarna tydliggör syftet med undervisningen genom att förklara för eleverna hur undervisningens innehåll kopplar till läroplanens centrala innehåll och kunskapskrav. Lärarna arbetar efter en gemensam struktur med tydlig inledning av lektionen där de repeterar vad som hände under föregående lektion. Därefter går de igenom vad som ska ske under det aktuella passet och avslutar med att förklara vad som kommer ske nästa lektion för att sätta varje enskilt lektionstillfälle i ett sammanhang. Som ett stöd för eleverna skriver lärarna upp på tavlan vad eleverna ska göra under lektionerna eller går igenom muntligt i de fall undervisningen inte genomförs i ett klassrum. Eleverna får också en tydlig beskrivning av vilka kunskaper de behöver visa för olika betyg. Denna information läggs även ut på elevernas lärplattform. För att eleverna ska förstå och komma igång med arbetet går lärarna också runt bland eleverna och ger stöd till dem. Lärarna planerar också uppgifter till elevernas perioder av arbetsplatsförlagt lärande. Eleverna beskriver att de tycker det nästan uteslutande har fungerat bra, att det är tydligt vad de ska lära sig och att de lär sig mycket under den tiden. Lärarna besöker APL-platsen men föranmäler inte alltid sitt besök för att få en "verklig" bild av hur elevernas arbete går. Vid besöket genomförs också ett så kallat trepartssamtal mellan elev, lärare och handledare.

Stimulans, anpassning av undervisningen efter elevernas behov, förutsättningar och utmaningar

Lärarna ser till att undervisningen till stora delar motiverar eleverna och anpassar också undervisningen efter elevernas behov. Genom att lärarna tar hänsyn till elevernas förslag och intressen skapar de motivation hos eleverna. Eleverna säger att lärarna brukar hjälpa dem på ett bra sätt och peppa dem om det av någon anledning går tungt för dem i något ämne. Eleverna beskriver vidare att de kan få uppgifter med lättare svårighetsgrad om något skulle vara svårt och att det är motiverande att undervisningen varvas med teoretiska och praktiska inslag, vilket även Skolinspektionen såg exempel på under lektionsobservationerna. Lärarna uttrycker höga förväntningar på eleverna i undervisningen exempelvis genom att över tid låta alla eleverna arbeta med hästar som är olika krävande men där förväntan är att eleverna ska klara att hantera alla hästars olika behov. Lärarna visar därigenom stor tilltro till att eleverna kommer att kunna lösa en viss uppgift. Det görs på likande sätt i mer teoretiska ämnen där lärarna erbjuder eleverna uppgifter med olika svårighetsgrader. Eleverna uppger att de inte tycker undervisningen är för lätt och att lärarna anstränger sig för att förklara på olika sätt när eleverna har frågor eller inte förstår uppgifterna.

Elevernas delaktighet i planering och utvärdering av undervisningen samt sitt eget lärande

Eleverna ges stora möjligheter till delaktighet i planeringen av undervisningen samt får goda möjligheter att reflektera över sitt eget lärande. Lärarna beskriver att de försöker utgå från elevernas intressen, som inte sällan har koppling till häst och stallmiljö. Eleverna ombeds lämna förslag till lärarna om det finns något särskilt de skulle vilja arbeta med inför att en ny kurs eller ett nytt moment ska starta men lärarna kan också lämna förslag som eleverna sedan får lämna synpunkter på. Eleverna får påverka genom att ge förslag på hur de vill arbeta, vilka examinationsformer som ska användas och provdatum. Eleverna ges även möjligheter att reflektera över sitt eget lärande. Ett sådant tillfälle är i förberedelserna inför och även under utvecklingssamtalen då sådana diskussioner är vanliga. Eleverna säger också att den typen av tankar och samtal förekommer under lektionerna i diskussion med lärarna då de förklarar något som eleverna frågar om eller som eleverna tycker är svårt. Vid en lektionsobservation noterades också att eleverna fick en uppgift som gick ut på att de skulle dokumentera hästskötsel genom att spela in en film. Läraren instruerade eleverna att tänka på vad som var särskilt viktigt att visa i filmen för att tittaren sedan skulle förstå. Under arbetets gång gick läraren runt till alla elever och ställde frågor av typen "varför gör du som du gör nu?" varpå eleverna förklarade och motiverade.

Eleverna deltar endast i begränsad utsträckning i utvärdering av undervisningen. Eleverna får i viss mån utvärdera lektioner, exempelvis muntligt med korta frågor från läraren när lektionen sammanfattas, via exit-tickets eller andra former av snabb utvärdering vid lektionens slut. Däremot är det inte vanligt att eleverna får utvärdera undervisningen i ett större sammanhang, exempelvis genom kursutvärderingar efter kursens slut där kursen utvärderas i sin helhet. Eleverna säger att det har hänt några gånger men att det var mer än ett halvår sedan. Lärarna beskriver också att utvärderingar inte sker systematiserat och att de själva anser att utvärderingar inte görs i nog stor utsträckning.

Skolinspektionen bedömer sammantaget att skolan *i flera delar* uppfyller kvalitetskriterierna inom bedömningsområdet Undervisning, men att utvecklingsområden finns.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att eleverna i högre utsträckning ges möjlighet att delta i utvärdering av undervisningen.

Skolinspektionens granskning visar att eleverna ges begränsade möjligheter till att delta i en utvärdering av undervisningen.

Enligt skollagen ska elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Läroplanen för gymnasieskolan säger att lärare ska planera och utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tillsammans med lärarna initierar ett utvecklingsarbete rörande elevers möjlighet till utvärdering av undervisningen. När läraren utvärderar sin undervisning är det väsentligt att elevernas synpunkter inhämtas om hur undervisningen genomförs med avseende på innehåll, arbetsformer och arbetssätt. Detta bör ske såväl under kursens gång som vid kursens avslut. Det är också av vikt att eleverna ges möjlighet att tänka och reflektera över undervisningens kvalitet för att läraren i sin tur ska få ett underlag för att utveckla undervisningen. Detta är särskilt viktigt om läraren inte har möjlighet att förändra undervisningen i befintlig undervisningsgrupp, exempelvis om läraren undervisar en grupp endast i en kurs.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar *i hög utsträckning* så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Sammanfattande motivering

Granskningen visar att det bedrivs ett aktivt arbete med att skapa en trygg miljö för eleverna och att skolan vidtar ändamålsenliga åtgärder som har gett positiva effekter. Granskningen talar för att elevernas trygghet har förbättrats jämfört med tidigare

läsår. Vidare arbetar skolan också aktivt med ett samlat arbete för att skapa och upprätthålla studiero med resultatet att det mestadels råder god studiero på lektionerna så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till varje del som granskats inom området.

Skolans arbete med att skapa trygghet

Granskningen visar att det vid skolan sedan några år bedrivs ett aktivt och medvetet arbete på skolan som intensifierats i syfte att skapa trygghet för eleverna. Elevernas trygghet på skolan har också förbättrats jämfört med tidigare år. Skolenkäten⁴ visar att index för området "Trygghet" har ökat över tid jämfört med tidigare enkätomgångar. Lärarna uttrycker att tryggheten är "bättre än på länge" men att de ännu inte anser sig vara i mål och att all personal som eleverna berörs av arbetar för detta. Det inkluderar, förutom skolpersonalen, även VD och övrig personal som arbetar vid det bolag som är en del av anläggningen där skolan är belägen. Rektorn har tillsammans med personalen vid skolan följt upp och analyserat skolmiljön och rektorn har därefter vidtagit olika åtgärder i syfte att förbättra elevernas trygghet. Elevhälsan beskriver att det är speciellt för eleverna som går på Wången i och med att många av dem flyttar hemifrån tidigt och eftersom de bor i anslutning till skolan. Skolsköterskans hälsosamtal innehåller därför fördjupande frågor om trivsel och trygghet. Lärarna beskriver på samma gång att det faktum att skolan är relativt liten och att eleverna bor vid skolan gör att lärarna kommer "nära" eleverna och att det blir en familjär stämning. En framgångsfaktor som lärarna särskilt nämner är att det numera finns en tydligare styrning från rektor och huvudman med strukturer och rutiner om något skulle hända som rör elevernas trygghet. Ett aktivt arbete för att främja tryggheten på skolan genomförs också, exempelvis genom att skolan arbetar medvetet med värdegrundsfrågor. Bland annat används då ett riktat material som har köpts in där viss handledning också ingår för personalen. Hela skolan och anläggningen i övrigt inklusive fastighetsavdelningen och vårdshuset deltar i det arbetet. Skolan har sedan tidigare använt ett annat material i sitt värdegrundsarbete. Man överväger dock att

⁴ I Skolinspektionens enkät till elever i årskurs 2 våren 2019 är indexvärdet för området "Trygghet" 8,0 vilket kan jämföras med indexvärdet 6,9 för området år i 2015 års enkät.

förändra det lite för att bättre anpassas till det faktum att det är få män som går vid skolan.

Elevernas trygghet under det arbetsplatsförlagda lärandet följs bland annat upp via trepartssamtal med lärare, elev och handledare. Skolan genomför även regelbundet enkäter där frågor om elevernas trygghet ingår. Resultatet diskuteras av lärarna och elevhälsan och ligger sedan till grund för de analyser och åtgärder som sedan sätts in. På det stora hela är elevernas trygghet god, vilket också beskrivs i samtliga intervjuer. Skolan har dock identifierat att elever till en början kan uppleva den omställning som det innebär att börja vid skolan som en otrygghet i sig. Detta överensstämmer också med vad eleverna uppger men de tillägger också att så inte är fallet när de gått på skolan ett tag.

Skolans arbete med att skapa studiero

Granskningen visar att det, liksom när det gäller trygghet, bedrivs ett aktivt och medvetet arbete vid skolan med att skapa studiero. Studieron beskrivs också i samtliga intervjuer ha förbättrats över tid och att den nu kan betecknas som god. Exempel på förebyggande åtgärder som vidtagits för att förbättra studieron är arbetet med trivselregler men också att den fysiska lärmiljön utnyttjas för att skapa god studiero där eleverna har stora möjligheter att använda olika rum för grupparbete respektive om någon elev behöver sitta avskilt och koncentrera sig. Dessa exempel var något som även noterades vid Skolinspektionens lektionsobservationer där god studiero rådde så att eleverna kunde arbeta ostört med sina uppgifter. Om studieron inte upprätthålls vidtar lärarna åtgärder för att stävja detta. Rektorn uppger också att hon gör riktade lektionsbesök om det visar sig att studieron inte är godtagbar.

Skolinspektionen bedömer sammantaget att skolan i *hög utsträckning* uppfyller kvalitetskriterierna inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 15 kap. 25 a § skollagen

8 kap. 2-3 och 3f §§ gymnasieförordningen

Lgy 11, 2.5 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betygssättning ges i *flera delar*, men utvecklingsområden finns.

Sammanfattande motivering

Rektorn följer upp lärarnas bedömningar och betygssättning och analyserar eventuella skillnader i olika ämnen och kurser samt mellan resultat på nationella prov och kursbetyg. Syftet är att säkerställa att lärarna gör bedömningar och sätter betyg på ett likvärdigt sätt. Vidare ser rektorn till att lärarna på skolan sambedömer och kvalitetssäkrar sina bedömningsunderlag både under kursers gång samt inför betygssättning. Rektorn behöver dock se till att lärarnas metoder för att göra likvärdiga bedömningar och sätta likvärdiga betyg utvecklas genom att underlag från elevernas arbetsplatsförlagda lärande samlas in och används i ökad omfattning.

Rektorns uppföljning och analys av lärarnas bedömningar och betygssättning

Granskningen visar att rektorn följer upp lärarnas bedömningar och betyg och analyserar eventuella skillnader i lärarnas betygssättning, till exempel mellan olika årskurser, program, mellan kvinnors och mäns resultat men också mellan kursbetyg gentemot resultat från de nationella proven. Rektorns senaste uppföljning visade att elevernas betyg i kurserna Engelska 5 och Svenska 1 till cirka 80 procent överensstämde med provbetygen på de nationella proven. Rektorn diskuterade resultaten tillsammans med lärarna och konstaterade att kursbetygen var korrekta. Rektorn har även analyserat Skolinspektionens ombedömning av tidigare genomförda nationella prov och då noterat att skillnader fanns i bedömningen vad gäller ett av proven, vilket lett till att ett utvecklingsarbete har inletts inom detta område. En förstelärare har tillsatts med uppdrag att utveckla arbetet med bedömning och betygssättning.

Lärarnas förutsättningar för att kvalitetssäkra sina bedömningar och betygssättning

Granskningen visar att rektorn ser till att lärarna samverkar kring bedömning och betygssättning och använder olika metoder för att säkerställa att den är likvärdig. Det sker genom att rektorn organiserar sambedömningsträffar för lärarna inom skolenheten där lärarna diskuterar bedömningar under pågående kurser men också inför betygssättning. Det sker i dagsläget ingen motsvarande samverkan mellan andra skolenheter. Rektorn uppger däremot att hon försöker upprätta ett utbyte med andra gymnasieskolor med hästinriktning såsom de andra riksanslagningarna Flyinge och Strömsholm.

När det gäller arbetsplatsförlagt lärande visar granskningen att det varierar i vilken utsträckning lärare samverkar med APL-handledare när det gäller bedömning och betygssättning. Det är också angivet som ett utvecklingsområde i skolans systematiska kvalitetsarbete. I elevintervju framkommer exempel på bristande kommunikation

mellan lärare och handledare vilket medfört att exempelvis bedömningsunderlag inte funnits tillgängliga under någon elevs APL-period. Eleverna uppger vidare att det inte alltid är klart för dem vad de kommer att bedömas på. I något annat fall har handledaren, enligt eleverna, kryssat i "A" på allt i underlaget trots att eleven inte träffat handledaren. Lärarna ger också en liknande bild och beskriver att olika APL-platser är olika bra på att återkoppla resultat till eleven och skolan. På de flesta APL-platser fungerar det bra men i några enskilda fall har arbetsplatsen inte skickat tillbaka några underlag till skolan över huvud taget. Skolan erbjuder regelbundet de olika handledarna en handledarutbildning utifrån Skolverkets material men det har varit svårt att få handledarna att genomföra utbildningen. En orsak är till det att de olika APL-platserna är spridda över hela landet och även utomlands, inte minst i Norge.

Skolinspektionen bedömer sammantaget att skolan *i flera delar* uppfyller kvalitetskriterierna inom området *Bedömning och betygssättning* men att utvecklingsområden finns.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utvecklar arbetet med att ge lärare förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar och sin betygssättning. I det ingår att säkerställa att underlag för bedömning av det arbetsplatsförlagda lärandet finns med som en del inför betygssättningen och att läraren har möjlighet att ha kontakt med elevens handledare.

Skolinspektionens granskning visar att lärarnas förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar och betygssättning kan utvecklas. Lärarna använder förvisso olika underlag i bedömningsarbetet men i några fall varierar det om underlag återkopplats från handledarna vid det arbetsplatsförlagda lärandet och därmed kunnat utgöra underlag vid lärarnas bedömningsarbete.

Av skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig och att rektor ska se till att betyg sätts i enlighet med skolförfattningarna.

Enligt Skolverkets lathund för arbetsplatsförlagt lärande har den betygssättande läraren ett helhetsansvar för elevens lärande. Läraren behöver följa och stödja elevens kunskapsutveckling och därför regelbundet gå igenom elevens lärande tillsammans med eleven och handledaren. Vid betygssättning ska läraren utnyttja all tillgänglig information om elevens kunskaper i relation till de nationella kunskapskraven. Därför

behöver läraren försäkra sig om att ha information om elevens prestationer från APL när betyget ska sättas vid kursens slut. Rektorn bör se till att det finns rutiner för bedömning av det arbetsplatsförlagda lärandet och möjliggöra för läraren att ha kontakt med eleven och handledaren under APL.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn inleder ett utvecklingsarbete med inriktning att se till att det finns rutiner för bedömning av det arbetsplatsförlagda lärandet och möjliggöra för läraren att ha kontakt med eleven och handledaren under APL.

På Skolinspektionens vägnar

2020-03-19

X Stina Linder

Beslutsfattare
Signerat av: Stina Linder

X Anders Holmgren

Föredragande
Signerat av: Anders Holmgren

I handläggningen av ärendet har även utredarna Ulrika Holm och Robert Sondell medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Fyra lektionsobservationer
- Två gruppintervjuer med elever
- Två gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten mellan den 9 och 11 december 2019. Besöket genomfördes av utredarna Anders Holmgren och Ulrika Holm.

Jämtlands Gymnasium Wången är en del av den offentliga huvudmannen Jämtlands Gymnasieförbund. Skolenheten är belägen i Alsen i Krokoms kommun och bedriver utbildning inom naturbruksprogrammet. Skolan erbjuder också utbildning inom introduktionsprogram.

Skolenheten leds av en rektor och har vid tidpunkten för granskningen 62 elever.

I Skolinspektionens enkät till elever i årskurs 2 våren 2019 är indexvärdena för områdena trygghet (8,0) och studiero (5,0) lägre än genomsnittet för samtliga skolor i enkätomgången (8,2 respektive 6,0). De båda indexen har ökat, men främst index för studiero som ökat med cirka 1,9 indexsteg jämfört med förra enkätomgången.

Enligt Skolverkets officiella statistik för 2018/19 framgår att den genomsnittliga betygspoängen för avgångselever (betygssatta i minst 2500 poäng) för de aktuella programmen vid skolenheten var 14,3. Motsvarande resultat i riket var 14,1.

Andelen avgångselever med gymnasieexamen läsåret 2018/19 var totalt på enheten 85 procent att jämföra med rikets resultat som var 91 procent.